

ZAPISKI MDR RAGIN

- prepogosto imamo za samoumevno nekaj, kar potrebuje razlago
- preprosteje je namreč predpostaviti, da nekaj vemo, kot pa to razložiti ali opredeliti
- družboslovni raziskovalci proučujejo družbo kot celoto in ne posameznikovo psiho kot psiholog – uporabljajo analitične tehnike za združevanje informacij iz številnih opazovanj
- družboslovno raziskovanje je eden številnih načinov oblikovanja prikaza družbenega življenja
- podobno je delu pisateljev in ustvarjalcev dokumentarnih filmov še najbolj pa novinarjem

KAJ JE DRUŽBOSLOVNO RAZISKOVANJE?

- vsebuje družboslovni znanstveni način pripovedovanja o družbi
- raziskujejo člane družbe in predstavljajo rezultate svojega dela drugim članom družbe – so del objekta raziskovanja in del publike (družboslovni raziskovalci)
- družboslovni raziskovalci gledajo na države kot temeljne enote družboslovnega znanstvenega spoznanja – veliko tega kar imenujemo družba pa presega nacionalne meje

FORMALNA LASTNOST

- generična značilnost ali vzorec, ki lahko velja v številnih različnih situacijah (dva človeka – diada, triada,...)
 - diada: sklepanje poslovnega partnerstva, zakon
 - velikost: majhne in velike skupine (značilna hierarhija)
 - hierarhija: meri se stopnja

DRUŽBA

- družbeno življenje – skupo delovanje ljudi
- proučuje kako in zakaj ljudje delujejo skupaj (ustvarjanje in raztvorjanje družin in podjetij, vstopanje in izstopanje iz cerkve, upiranje avtoriteti,...)
- zgodovinski dogodki (vojna ZDA, vpadanje rojstev 19. stoletje Francija,...) → so primeri skupnega delovanja ljudi
- skupno delovanje vključuje tudi skupno nedelovanje (volitve, apatija proti temu kar se dogaja daleč,...)
- številne zavrnitve kot izraz kljubovanja (stradanje pri zapornikih, samomor – zavrnitev kolektivnega delovanja,...) → Durkheim: družbeni vzroki in pomeni za tovrstna delovanja
- družboslovni raziskovalci uporabljajo jezik spremenljivk in odnosov med njimi, povezave (kako eno – rasna segregacija – vpliva na drugo – kakovost javnih šol) → spremenljivka: abstraktni pojmi, splošne značilnosti
- družboslovni raziskovalci uporabljajo pojme (medrasna interakcija) katere lahko uporabljajo ob pomoči spremenljivke (rasna segregacija)
- merilo je specifična uporaba spremenljivke (odstotek mestne populacije, ki živi v rasno homogenih soseskah) → npr. večji odstotek, večja segregacija = izmerimo spremenljivke in ocenimo povezanost (ali se spreminjata hkrati, ali se sopspreminjata)
- raziskovanje spreminjanja dveh značilnosti v nizu enot oz. primerov (rasna segregacija in kakovost javnih šol) je najpogostejše
- korelacije računajo jakost kovariacije → za potrditev vzročne povezanosti
- družboslovno raziskovanje se približa raziskovanju trdih znanosti (fizika) – eksperimenti (pogosto laboratorijski) in uporaba te metode ga ločuje od drugih načinov pripovedovanja o družbi
- zahteva testiranje hipotez (študije – tudi družboslovnih znanstvenikov v kombinaciji s tem kar vedo, se naučijo o tem predmetu)
- hipoteza zajema dedukcijo specifične trditve = ko se raziskovalec seznanja z vsemi relevantnimi študijami in teoretičnimi razpravami lahko izvede specifično hipotezo, analiza podatkov lahko zavrne ali potrdi hipotezo (DEDUKCIJA: splošne ideje na izkustveno gradivo)
- informacije za preverjanje – telefonski intervjuji, pisemski vprašalnik,... in uporaba statistične metode
- INDUKCIJA – uporaba izkustvenega grdiva za formuliranje in reformuliranje splošnih idej (izkustveno gradivo na splošne ideje)
- ZNANSTVENA METODA – povezuje dedukcijo in indukcijo → študij relevantne literature, formuliranje hipoteze, razvijanje raziskovalnega načrta (dizajna), zbiranje podatkov, analiziranje podatkov na način kot to zahteva hipoteza
- družboslovni raziskovalci ponudijo besedo marginalnim skupina, ki so odrinjene na stran

- družboslovni raziskovalci bolj kot drugi stremijo k uporabi jezika spremenljivk in njihove povezanosti in preverjajo hipoteze skladno s sistematičnimi pravili
- družboslovni raziskovalci uporabljajo grafe in tabele, uporabljajo citate, podrobno pojasnjujejo interpretacijo izkustvenega gradiva (sklepna interpretacija) → roman uporablja fikcijo, dokumentarni film pa koščke družbenega življenja
- za družboslovne raziskovalce prikaz ne sme presegati dejstva, podobno novinarstvu
- novinarji kot družboslovni raziskovalci zbirajo izjemne količine informacij, prepoznavajo relevantno gradivo, izberejo, pridejo do jedra raziskave in poročila, opustijo številne potencialne podatke in zgodbe, ko poročila dobijo končno obliko se v njihovih mislih združujejo v zgodbo
- TEŽAVE: napačna izhodišča ali usmeritve, zavajanje s strani anketirancev (homoseksualci, afroameričani)
- SKRB ZA VELJAVNOST - ali postopki izbiranja podatkov in merjenja res delujejo tako kot trdijo – pristranskost anketiranih
- analiza gradiva, da se prepričajo, da so povezave resnične
- razlike med novinarji in družboslovni raziskovalci: novinarji pišejo za širšo javnost, družboslovni raziskovalci za druge družboslovne raziskovalce in strokovnjake, tudi novinarje
- družboslovni znanstveniki: pojavi, ki so družbeno pomembni, tudi za teorijo, temeljijo na ustreznem izkustvenem gradivu, rezultat sistematične analize tega gradiva
- ekstremni, nevsakdanji in redki pojavi pogosto niso pomembni v družboslovnem raziskovanju
- družboslovni raziskovalci povezujejo svoje raziskave z družbeno teorijo (poskus čim bolj jasne specifikacije niza idej, ki se nanašajo na določen pojav ali skupine pojava)
- teorija je osnova za oblikovanje hipotez
- družboslovni raziskovalci uporabljajo poglobljene informacije o omejenem številu primerov (kvalitativno) ali omejeno količino informacij v velikem številu primerov (kvantitativno)
- družboslovni raziskovalci strnejo, povzamejo podatke in poudarijo bistvene značilnosti primerov; novinarstvo – preverjanje dejstev
- RAZISKOVALNI NAČRT: načrt za zbiranje in analizo izkustvenega gradiva, ki bo raziskovalcu omogočilo odgovoriti na katerokoli vprašanje, ki je zastavljeno
- TEHNIKE: opazovanje, intervju, udeležba, telefonske in druge vrste anketnih raziskav, zbiranje statističnih ali arhivskih podatkov.
- VZORČENJE:-volitve (naključni vzorec 1000)
-demonstracije (50 primerov)
- PRISTRANSKOST VZORČNEGA IZBORA: manjši izneseg potencialnega izkustvenega gradiva(se gleda reprezentativnost) – revni ljudje pogosto nimajo telefona, anketa preko telefona ni mogoča.
- NAČRT IZBIRANJA PODATKOV:v nekaterih primerih naključni vzorec ni dovoljan. Sistematično zbiranje podatkov – pri odprtih in manj strukturiranih raziskav (večina kvalitativnih), novinarski prikaz lahko temelji na peščici zanimivih primerov, dokler druž. Raz. Lahko ima za to samo 60 anketirancev. Družbene publikacije lahko posredno (spreminjanje družbene zavesti) in neposredno (izpostavljajo probleme politikom) vplivajo na politiko.

CILJI DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA

– dokumentiranje splošnih vzorcev in preizkušanje družbenih teorij, dajanje besede marginaliziranim družbenim skupinam. V zapletenosti družbenega življenja najdemo red – temeljni cilj.

EVALVCIJSKA RAZISKAVA

- Meri uspešnost konkretnega programa ali politike
- Imajo specifične želje, povezane z določenim programom – pomembne za prepoznavanje splošnih vzorcev
- Strategije:
 1. Kvalitativno raziskovanje skup. Značilnosti (manje število enot)
 2. Primerjalno raziskovanje skup. Značilnost (zmerno število enot)
 3. Kvantitativno raziskovanje skup. Značilnosti (večje število enot)

Cilji:

1. PREPOZNAVANJE SPLOŠNIH UZORCEV ALI POVEZAV

Vsaka situacija je enkratna, lahko izjemna, ne smemo je uzeti kot zaupanja vredno podlago na poti do splošnega znanja, rabimo veliko število.

2. PREVERJANJE IN IZPOPOLNJEVANJE TEORIJ

- splošne zakonitosti so pomembne za družbeno teorijo (ki nastaja na podlagi opsežnih razprav med znanstveniki in misleci, družboslovci).
- Pr. iskoriščevanje delavcev v industrijski družbi in izkoriščanje revnih držav od strani bogatejših držav.
- Izpolnjevanje in širjenje idej ki jih ponuja družbena teorija, preizkušanje hipotez.

3. NAPOVEDOVANJE- napovedi (hipoteze) o tem , kaj bodo raziskovalci odkrili ob pomoči zbranih podatkov. Napovedi o prihodnosti in drugih novih situacijah. Največji cilj znanosti. Potrebujemo:

- Zgodovinsko znanje (izogibanje napak iz preteklosti)
- Poznavanje splošnih vzorcev zakonitosti (napovedovanje možnih dogodkov v prihodnosti)

Pr. Večji etničnih konfliktov pri zmanjšanju količine ekonomskih virov (delovna mesta)

Druž. Raziskovalci lahko na podlagi poznavanja splošnih vzorcev dajejo splošne (ne natančne) napovedi o možnosti, da se nekaj zgodi.

4. **INTERPRETIRANJE KULTURNO IN ZGODOVINSKO POMEMBNIH POJAVOV** – posamični, netipični dogodki pojasnjujejo, kako smo prišli tu, kje smo. Druž. Raz. Se več ukvarjajo z splošnimi vzorci kot s konkretnimi dogodki.
5. **RAZISKOVANJE RAZNOLIKOSTI** – raziskovalci ne zanimajo splošni vzorci ampak raznovrstnost okoliščin v različnih družbah. Preučevanje izjemnih slučajev, ne ne prevladujočih vzorcev. Upoštevanje **družbene raznovrstnosti**. Soc. raznolikost je danes v opadu zaradi globalizacije. Je dobro ker nam odkriva alternativne možnosti reševanja vsakdanjih družbenih problemov, urejanje temeljnih področij v življenju.
6. **DAJANJE BESEDE** – pri enih raziskavah ni cilj povečevanje znanja o različnih tipih, oblikah in procesih družbenega življenja ampak tudi prikaz življenja oz. zgodbe določene skupine na način da poveča prepoznavnost t skupine v družbi. Se gre za marginalne skupine (brezdomci, revni, manjšine, homoseksualci...). Vsaka družbena skupina lahko pove svojo zgodbo, raziskovalci morajo velikokrat pozabiti to kar že vedo. Včasih trebajo živeti z njimi in pridobiti njihovo zaupanje.

Pravila:

- Ne kaži stvari polepšanih
- Prikaži dobre in slabe strani
- Izogibaj se racionalizacijam
- Bodi skeptičen
- Razišči iste dogodke z različnih vzornih kotov

7. RAZVIJANJE NOVIH TEORIJ

- interpretacija zgodovinskih in kulturnih pomenov
- preizkušanje teorij (deduktivni proces, pogosto preučevanje splošnih vzorcev na velikem številu primerov), zamisli izpopolnjene na nov način (induktivni proces – novi pojmi)
- **retrodukcija**= indukcija + dedukcija – interakcija med idejami in podatki

VEZE MED CILJI IN STRATEGIJAMI

Ni mogoče vseh 7 ciljev na enkrat slediti zaradi usklajevanja tih ciljev so se razvile strategije(povezava 2 elementov: splošnega raziskovalnega cilja in določene raziskovalne metode) – ideje s izkustvenim gradivom.

Pristop:

- uporaba kvalitativnih metod za preučevanje skupnih značilnosti (kako pos. Postan uporabnik marihuane)
- uporaba primerjalnih metod za preučevanje skup. Značilnosti (zgodovina demokratičnih institucij v državah J. Amerike)
- uporaba kvantitativnih metod za preučevanje skup. Znač. (intenzivnost strankarskega tekmovanja in stopnja volilne udeležbe v vseh volilnih okrožjih ZDA)

Problem odnosa med številom primerov in številom značilnosti

- koliko podatkov lahko raziskovalec preučuje, kako podatke analizira, kakršen je pomen podatkov za določeno raziskavno vprašanje
- družboslovci se ne morejo izogniti pristranskosti

3 POTEK DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA

Druž. Raziskovanje – dialog med idejami in izkustvenim gradivom (podatki) => z pomočjo idej osmislijo gradivo in z uporabo gradiva širijo, spreminjajo in preverjajo ideje. **Analiza pojav** (dejstava in dogodki)=razčlenjevanje na njihove sestavne dele, ki jih potem opazujemo z vidika celote, ki jo oblikujemo (pr. revolucija – ključne ideje – družbena teorija, pogled delavcev, vojakov, kmetov) pelje k **sintezi** gradiva (posamezne koščke v celoto) – povezuje naizgled nepovezane elemente in te povezave lahko vodijo v nadaljnje spoznavanje pojmov.

Ključni elementi druž. Raziskovanja:

1. IDEJE- vsakdanje življenje, roman, nenavadni dogodek, analogija, nesporazum...

Družbena teorija=abstraktno znanje o družbenemu življenju (večina ljudi pozna brez učenja, npr. birokracija sama sebe duši) – lahko proučuje odstopanje od pravil (kateri dejavniki preprečujejo da bi se birokracija dušila?)

2. ANALITIČNI OKVIRI – določa način na kateri gledamo na stvari, kako jih karakteriziramo (stajanje, zabava). Definira kategorijo pojavov (zabave – kadar je zabava zabavna) – pr. nevelbalna komunikacija v lokalni v katerem so vsi tih, names »nič se ne dogaja«. Raziskovalec lahko da več analitičnih okvir na posameznih pojavih, proučuje kateri mu najbolj ustreza (vojak kot delavec, »novinc«). Za **kvalifikacijo** enot **okvirjajo s primerom**, za **karakterizacijo** z **značilnostjo**.

Okvirjanje s primerom - ...v kavarnah dosežena neinterakcija – klasifikacija pojava. Primer česa je pojav, katerega raziskujem? Več primer se pogosto vzame kot več pojavnih oblik iste kategorije. Lahko postavi bipolarni okvir (pr. sindikat vs. Predstavniki korporacija)

Okvirjanje s razsežnostjo (značilnostjo) – vključuje tudi določanje ključnih značilnosti glede katerih se razlikujejo primeri znotraj širše kategorije. Določi ključno kategorijo(niz pojavov). Pr. neinterakcija cv kavarni, letališčih, avtobusih...med tujci, znanci...) – kaj je v konkretnem primeru prisotno in čega ni.

3. IZKUSTVENO GRADIVO

- podatki so lahko vse:opazovanje – na delu, pri zabavi, v družini...povprašanje (interview) ljudje z različnimi življenjskimi poti; viri podatkov o družbenem življenju
- Druž. Raziskovanje mirno zajema **izbiranje** dejstev
- Se je treba izogniti pristranskosti (pri skupljanju gradiva, ki govore osamo v prid teoriji – pr. feminizem, seksizem)
- 4. PODOBE** – o raziskovalčevih primerih na bazi zbranih podatkov tvorijo izkustveno gradivo. Vključujejo razlage ali pripovedujejo o vzročnosti. Je rezultat prizadevanj k taki ureditvi podatkov, da bi se delčke gradiva smiselno povežalo. Podobe se oblikujejo na podlagi izkustvenega gradiva.

Podobe so:

- Idealizacije resničnih primerov, pretiravanja, abstrakcije, utemeljene na empiričnemu gradivu. Teoretske ideje v analitičnih okvirih
- Nakazujejo ali vsebujejo pojasnitve (vzročne – zakaj so stvari take kakršne so) – povezanost med pojavi. Vzročni izrazi.
- Usmerjevalke nadaljnega raziskovanja – nova polja, vprašanja – usmerja na mogoča odstopanja od pravil
- Upodabljanje upotpunjuje proces ispeljave analitičnih okvirov – proces retrodukcije: pogosto prisili k razvoju novih okvirov.

Prikazi

- izpolnjena slika oblikovana skozi soočinkovanja analitičnih okvirov in podob. Fotografška podoba – fokus, deli v ospredju, deli v ozadju, rob, lahko izrezana, okvir...=>primerjava z družboslovnim raziskovanjem.
- V središču je eksplicitna ali implicitna pojasnitev pomembnih vidikov
- Prikaz vključuje presojanje
- Načini prikazovanja so pod vplivom publike (dokumentarci, gledališke predstave, besedilo+fotografije+posnetki...) – druž. Raziskovanje – znanstvene knjige, članki v revijah, učbeniki...v okviru tega : tabele, grafi, enačbe, pripovedi, transkripcije...

Procesi in strategije druž. Raziskovanja

- Okviri : -spremenjivi (prilagodljivi) – kateri dejavniki bi lahko bili relevantni v nekaterih Kontekstih
 - preučevanje raznolikosti, razvijanje teorije, kaj išče druž. Raziskovalec, kje naj
 - primerjalno raziskovanje
 - smisel znotraj razpona različnih primerov (kako so
 - prišli na oblast, kdo jih je podpiral, ideologija)

- izpopolnjevanje analitičnega okvira, izboljšave
- nespremenjivi (fiksni) – preverjanje teorij, oblikovanje napovedi
- kvantitativno raziskovanje

4 STRATEGIJE DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA

- majhno število enot – številne značilnosti primerov
- veliko število enot – malo značilnosti
- med tema dvema krajnostima je primerjalno raziskovanje (usmerjeno k različnostmi) – preveč primerov za poglobljeno preučevanje, premal primerov za kvantitativno analizo (kovariranje značilnosti na veliko enotah))
- kvalitativna raziskava je najprimernejša za raznjašnjevanje kategorij in pojmov

KVALITATIVNE METODE ZA PREUČEVANJE SKUPNIH LASTNOSTI

- intervju (lastnosti npr. zbiralca orožja vs. Kdo je lastnik orožja)
- se dobi slika ispitanika
- preučevanje literature+opazovanje=skupni vzorci
- Druž. Raziskovalec mora presoditi katere informacije so uporabne
- Poglobljeno poznavanje – posamezan primer (življenjska zgodovina posameznika, zgodovina posam. Organizacije) – prečiščevanje, upotpolnjevanje podob+ povezovanje z analitičnimi okviri

Cilji:

1) **Dajanje besede** – tehnike ki omogočajo razkriti subtilne vidike in značilnosti marginalnih skupin pomagaj oblikovati boljše prikaze njihovih izkušenj. Predstavljanje skupin (poglobljeno empiričko proučevanje)

2) Interpretacija zgodovinsko in kulturno pomembnih pojavov

- kako gledamo na pomembne dogodketako razumemo sebe kot nacijo
- morajo podpirati nove podobe
- kvalitativni pristop posveča posebno pozornost zgodovinskim podrobnostim

3) **Razvijanje teorije**-kvalitativno raziskovanje razvija teorijo z svojim poudarkom na skupnih lastnostih, ki obstajajo med enotami (primeri). Za to mora na te primere pogledati drugače in odkriti druga dejstva o njih.

4) **Proces kvalitativnega raziskovanja**-Raziskovalec si izbere relevantno raziskovalno prizorišče (kraj, lokacija) in enoto (primer) =>identificira osmišljajoče pojme (sensiting concepts) in med raziskovanjem razjasni poglavite pojme in empirične kategorije in sklene raziskavo z izpopolnovitvijo ali izdelavo enega ali več analitičnih okvirov. Redko preverja teorije.

5) **Izbor prizorišča in enot**-je odvisno o cilju. Včasih izbiramoposebne, pomembne, nenavadne a včasih tipične enote. Kvalitativni raziskovalci pogosto pazijo na reprezentativnost enot. Poglobljeno vedenje je pogosto naj bolj dosegljivo z preučevanjem več primerov tistega (različni vidiki so vidnejši pri različnih enotah). Osredotočijo se na tem kajh primeri imajo skupnega za bogatejši prikaz. (pr. Emocionalno delo na več delovnih mestih). Lahko dodajo primere do **zasičenja** (ponavljajoči ali odvečni podatki). Lahko so tudi nereprezentativni (je treba iskati ljudi, recimo različnega porekla – taksisti iz Romunije se ne morejo uporabiti za predstavitev vseh taksistov). Pomembno: čeprav veliko primerov, izpeljamo portret primera. Kvalitativni raziskovalci opišejo primer več enot kot en sam (poudarek na skupnih lastnostih). Kvantitativni raziskovalci gledajo sistematične razlike (pr. starejši bolj zavezani kot mlajši).

6)Uporaba tipajočih/osmišljajočih pojmov- za začetek morajo obstajati začasni analitični okviri, začetni tipajoči/osmišljajoči pojmi se na koncu lahko spremenijo ali zavržejo. Pr. bolniški pacient + drožbeni razred (tipajoči/osmišljajoči pojem) => pričakuje se da so pacienti z višjim dohodkom deležni boljše opskrbe. Če začetni tipajoči/osmišljajoči pojmi ne pridonesejo k razumevanju pojava, se stvarajo novi.

7)Razjasnjevanje pojmov in kategorij- kvalitativno raziskovanje razjasnjuje pojme in izkustvene kategorije (ki združujejo podobne primere družbenih pojavov) recipročno. Pr. če bi raziskovalci odkrili da se nekaj stevardes vključuje u emocionalno delo, bi bilo napačno ta pojem uporabiti za opis vseh stevardes. Če bi tukaj vključili njihovo zaposlenost, da se po neki časovni točki intenzivno ukvarjajo z emo. Delom bi to lahko bila posledica posebnega poučevanja katereg se udeležila ena skupina stevardes. Pojmi se lahko zavržejo in ustvarijo novi, ki bolj združujejo pripadnike neke kategorije ali lahko zožijo kategorijo pojavov, relevantnih za ta pomen, poskušajo doseči boljše ujemanje z pojmom.

8)Podrobna opredelitev analitičnih okvirov-v kvalitativnem raziskovanju okvir razvijemo med raziskavo. Ko izvemo več o enotah in so kategorije in pojmi razjasnjeni se raziskovalec vpraša: primer česa je ta primer? Katere so njegove relevantne značilnosti? Pr. stevardesa in emocionalno delo – okvir emocionalnega dela se lahko uporabi v drugih storitvenih oklicih ki so usmerjeni k ljudem (natakarice, turistični vodič)

UPORABA KVALITATIVNIH METOD

Opazovanjem s udelažbo (razumevanje “skozi njihove oči”), poglobljenim intervjuiranjem, terenskim delom in etnografskim raziskovanjem se preučujejo družbena razmerja na ravni neposredne interakcije.

Kvalitativne tehnike = **zgoščevalci podatkov (data condensers)** – zgosti informacije o več tisoč posameznikov v eno številko in pokaže povezanost med dvema lastnostima.

Kvalitativne metode = **poudarjevalci podatkov (data enanchors)** – če so podatki poudarjeni je mogoče jasneje videti ključne vidike primerov. (pr. fotografsko poudarjanje – jasnejši deli slike)=>ključno za poglobljeno razumevanje

Tehnike poudarjanja:

1)Analitična indukcija- sistematično preučevanje podobnosti, s katerim želimo razvijati pojme in ideje. Velika pozornost se posveča iskustvenemu gradivu, ki nasprotuje ali spodbija, katerkoli od podob, ki jih proučujejo. **Stalna primerjalna metoda** – primerjanje dogodkov ali primer z akatere je vedeti da spadajo v isto kategorijo.

Tehnika zahteva iskanje relevantnih podobnosti med pojavimi in oblikami neke kategorije in njihovo povezovanje da bi pridobili podobo (pr. kako negdo postane uporabnik marihuane . pomembno je preučevanje negativnih primerov – fokus na podskupino pozitivnih) – proces ožjenja in pročiščevanj. Oljša pot od cilja do poglobljenega vedenja.

2)Teoretično vzorčenje - iskanje novih raziskovalnih prizorišč ali primerov, ki bi jih primerjali z preučevanim. Cilj je vzorčiti tako da bi zajeli vse možne različice, tamveč tako, da pripomoremo k razvijanju pojmov in poglobimo razumevanje predmetov raziskovanja (pr. za en pojav , ki se dogaja v okolju bolnišnice, se ta primer preuči tudi v drugih bolnišnicah s, recimo, več ali manj medicinskih sestar – virov) – potrditev, poglobitev vpogledov.

Triangulacija podatkov – način uporabe neodvisnih kosov informacij da bi dobili čim boljši vpogled v nekaj, kar je deln znano ali razumljeno (pr. podatki iz več bolnišnic – ena z več, druga z manj viri...da bi dobili boljši vpogled v prvo – lahko se oceni veljavnost in splošnost ugotovitve iz prve bolnišnice)

Teoretično vzorčenje lahko uporabimo za razvijanje analitičnega okvira.(pr. vse deviantne skupine (duševni bolniki, odvisniki...)=>outsideri (analitični okvir)). Goffman je preučeval stigmatizirane (analitični okvir). Ateoretično vzorčenje daje priložnost ustvarjati poglobitve in hkrati poglobljanja razumevanja predmetov raziskovanja.

Preučevanje enega samega primera – vsaka interakcija je zasnovana v drugem analitičnem okviru. Je treba izbrati dejstva, relevantna za analitični okvir.Ovrednotenje dejstev je podobno analitički indukciji (ali so vsi relevantni primeri enaki glede na neki vzrok ali značilnost). Mora biti interakcija med interpretacijo in dejstvi, ki se giblje k ujemanju ali pat položaju.

Sklep

Kvalitativne metode uporabljajo raziskovalci, kadar verjamejo, da je najboljši način ustvarjanja primerne prikaza skozi poglobljeno preučevanje pojmov, so celostne (holistične). Raziskovalci morajo pogosto triangulirati informacije o nekih primerih, da bi razumeli enega.

Uporaba primerjalnih metod za preučevanje raznolikosti

Proučujejo se vzorci podobnosti in raznolikosti zmernega števila preučevanih primerov, enot – kako se med seboj skladajo. Cilj je epojasnjevanje raznolikosti znotraj določene skupine enot (pr. zakaj nastajajo različni obliki protestov v različnih državah za isti pojav varčevalni ukrepi – ki solahko ostri ali blagi). Najprej je treba razvrstati države po odzivih pa najti vzorce podobnosti in raznolikosti (sistematične razlike) dokler se ne uspe pojasniti ta raznolikost.

Primerjava z drugimi raziskovalnimi strategijami

Primerjalno in kvalitativno se razlikujeta glede na to, kako predstavimo preučevane primere. Primerjalni iščejo razlike in podobnosti. Cilj jim je raziskovanje raznolikosti, interpretiranje kulturnega ali zgodovinskega pomena ter razvijanje teorije (pr. v lokalih – način strežbe bajkerjev, poslovnežev, lezbijk..). Kvalitativne iščejo podobnosti. Kvantitativno se preučujejo razlike. Cilj je razložiti hkratno spreminjanje (kovariranje) dveh spremenljivk na zelo velikem številu primerov (pr. sočasno spreminjanje višine dohodka in stopnje izobrazbe). Lahko imajo površno znanje o primerih, katerih je velik.

Raziskovanje raznolikosti – osredotočenje na raznolikost (različni tipi primer katerih svrstamo v podskupine) je glavna razlika med primerjalnim in kvalitativnim raziskovanjem, Primerjalno razvrstitev preučevanih primerov glede na izide – je treba odkriti vzročne pogoje ki vodijo k njim.

Interpretiranje kulturnega ali zgodovinskega pomena

V primerjalnem raziskovanju raziskovalec začne z dobro predstavo o širši kategoriji, ki zajema preučevane primere (kategorija določena v naprej) – pr. protest proti varčevalnim ukrepom (odgovor na uprašanje: primer čega je to?) – suprotno od kvalitativne. Zaradi takega osredotočenja na omejene kategorije enot je primerjalna strategija zlasti primerna za interpretacijo zgodovinsko ali kulturno pomembnih družbenih pojavov. Raziskovalci imajo veliko vlogo v definiranju revolucij (razlike med družbeno in drugimi oblikami), lahko jih primerjajo z drugimi.

Razvijanje teorij

Primerjalni pristop je dobra strategija za razvijanje teorij: prilagodljivi kviri, vsmerjenost k vzrokom raznolikosti, sistematična analiza podrobnosti in razlik. Začetni okviri se na koncu lahko spremenijo ali so tekom raziskave dopolnjeni. Primerjalni raziskovalci so bolj osredotočeni na vzročnost kot kvalitativni, a večina teorij se posveča pojasnjevanju, določitvi vzrokov družbenih pojavov. Vsak primer = kombinacija značilnosti. Odkrivajo se vzroci.

Proces primerjalnega raziskovanja

- Skrbna opredeljena kategorija pojavov

- Uporaba analitičnih okvirov
- Uporaba iskustvenega gradiva
- Nova opredelitev okvirov
- Osredotočijo se na podrobnosti in razlike in na podlagi tega ocenijo obstoj vzorcev raznolikosti kaj vodi k izboljšanju ali spremembi analitičnih okvirov

Izbor primerov za preučevanje

Med raziskavo ocenimo koliko izbrai primeri sodijo v isto kategorijo in so primerljivi. Primerjalni pristop lahko uporabimo za preučevanje enot ne držav (v primeru državah z protesti proti varčevalnih ukrepov). Nabor primerov mora biti celovit in ponujati potencialne za daljnji razvoj družboslovne znanstvene misli.

Uporaba analitičnih okvirov

Okvir je zbran, ko raziskovalec opredeli tisto kar ga pri preučevanih primerov zanima (pr. različne oblike pojavljanja protestov proti v. u.) – različni odziv ljudi, na kaj naj se osredotoča?) Na podlagi iskustvenega gradiva primerjalni raziskovalci lahko razvijejo nove okvire.

Analiza vzorčnih raznolikosti

- pri primerjalnem r. gre skupaj z preučevanjem vzrokov
- cilj: prepoznavanje vzročnih povezav in razl. **konfiguracij** ki privedejo do razl. izidov (pr. način na kateri se pridobi solidarnost v eni skupini vpliva na njuno trajnost in opaznost)
- razlike: - kvalitativno r. – raznjanjevanje kategorije
 - primerjalno r. – uporaba razlik v razumevanju raznolikost

Uporaba primerjalnih metod

Za preučevanje konfiguracij (specifična kombinacija lastnosti, ki so skupne nekem številu preučevanih primerov). Raziskovalci iščejo ponotenje znotraj kategorij in razlike med njimi.

Določanje vzrokov in izidov

Izbira izida in natančna opredelitev vzorčnih pogojev, ki so pomembni zanj je bistveni del primerjalnega pristopa. Primerjalne metode temeljijo na **dihotomijah prisotnosti/odsotnosti** oz. vzročni pogoji in izidi bodisi odsotni bodisi prisotni pri vsakem preučevanem primeru jih

označimo z “da”(1) ali “ne”(0). Z tem samo ocenimo ali se pogoj pojavil ali ne, ne njegovo stopnjo. Število vzročnih pogojev določa število kombinacij, ne proučujemo jih posamično ampak v medsebojnih kombinacijah da vidimo ali se skladajo s izidom.

Sklep

Najpomembnejša značilnost primerjalnega pristopa ja osredotočenje na raznolikost . S temi metodami prepoznamo iste podobnosti v posameznih skupinah primerov, ki te skupine razlikujejo od drugih. Analitični okviri (osnova za pripravo pravilnostnih tabel – pomemben del dijaloga) in podobe so bistvenega pomena. Je srednja pot med kvalitativnim in kvantitativnim pristopom.

6 UPORABA KVANTITATIVNIH METOD ZA RAZISKOVANJE SOČASNEGA SPREMINJANJA (KOVARIACIJE)

- kvantitativne metode temeljijo na predpostavki, da je najboljša pot do razumevanja osnovnih vzorcev in odnosov na velikem številu primerov (enot)
- en primer ali majhno število enot → popačena slika pojava
- opazovanje velikega števila enot omogoči povzemanje posebnosti posameznih enot in oblikovanje slike družbenega življenja, iz katere so izločeni pojavi značilni za en primer ali malo skupino (dobimo splošni vzorec
- kvantitativni raziskovalci gradijo podobo, tako da prikažejo povezanost med dvema ali več lastnostmi (spremenljivkami), kakor se kaže na velikem številu primerov (enot) – npr: z raziskavo 500 podjetji dokazati, da tista, ki nudijo boljše pokojninsko osnovo izplačujejo nižje dohodke – izoblikuje se podoba pojava: podjetja uravnovešajo pokojninsko osnovo in osebne dohodke tako, da nekatera investirajo v dolgoročno zavezanost (pokojnina) druga pa v kratkoročno zavezanost (dohodek) (ta podoba temelji na empiričnem gradivu, je splošna, ker opisuje vzorce, ki smo jih opazili na velikem številu, je pa tudi enostavna, saj smo opazovali le nekaj lastnosti.
- Podobe, oblikovane na podlagi splošnih vzorcev kovariacije se razume kot splošne, ker povzemajo podatke o velikem številu enot (večje je število enot bolj splošen je vzorec)
- Kvantitativni raziskovalec žrtvuje poglobljeno poznavanje vsakega posameznega primera za to, da doseže razumevanje splošnega vzorca povezanosti v nizu velikega števila enot
- Kvantitativni raziskovalec uporablja izraz korelacija, da bi opisal vzorec sočasnega spreminjanja dveh merljivih spremenljivk. Včasih opisujejo korelacijo dveh spremenljivk kot zvezo.
- Lastnosti enot, ki jih lahko povežemo imenujemo spremenljivke, ker gre za pojav, ki variira glede na raven ali stopnjo.
- So enote, ki imajo veliko, srednjo ali nizko vrednost
- Neodvisne (vzročne) spremenljivke so vzrok, odvisne pa posledica - odvisne so pojavi, ki jih raziskovalec želi pojasniti, neodvisne pa so dejavniki, ki jih uporabi za pojasnjevanje variabilnosti odvisne spremenljivke

CILJI KVANTITATIVNEGA RAZISKOVANJA

- Ker kvantitativno raziskovanje postavlja v ospredje splošne značilnosti, je primerno za uresničevanje številnih temeljnih ciljev družboslovnega raziskovanja (ti zajemajo iskanje splošnih vzorcev in povezav, preizkušanje teorij in napovedovanje – za doseganje teh treh ciljev je primerno proučevanje velikega števila primerov (enot), prav tako se v ospredje postavlja dialog med idejami in podatki, ki se osredotoči na to, kako so značilnosti medsebojno povezane

PREPOZNAVANJE SPLOŠNIH VZORCEV IN POVEZAV

- Osnovni cilj je prepoznavanje splošnih povezav – zveza je splošna, če jo opazimo na velikem vzorcu – to ni opazovanje istega pojava pri vseh enotah ampak opazovanje povezave med dvema ali več pojavi v nizu številnih enot
- Prepoznavanje je pomembno tudi zato, ker na podlagi ugotovljenih vzorcev povezav dobimo pomembne informacije za sklepanje o vzročnosti

- Na podlagi ugotovljene povezanosti pa ne moremo še trditi, da ena spremenljivka nujno vzročno vpliva na drugo – je pa pomembno, da razmislimo o možnost vpliva – obstaja pa tudi možnost navidezne povezanosti
- Kvantitativni raziskovalec istoveti vzročnost in pojasnjevanje (ko prepozna vzrok, ga tudi pojasni: 1. prepozna se vzorec sočasnega spreminjanja in oceni se moč povezanost; 2. na podlagi korelacije sklepa o vzročni povezanosti in če to drži; 3. pojasnitev pojava oblikuje na podlagi izvedene vzročno posledične povezave (kvantitativni družboslovec oblikuje podobe s proučevanjem vzorcev sočasnega spreminjanja spremenljivk in sklepa o vzročnosti na podlagi teh splošnih vzorcev.

PREIZKUŠANJE (PREVERJANJE) TEORIJ

- Kvantitativni raziskovalci oblikujejo podobe družbenega življenja na osnovi splošnih vzorcev, ki jih izkustveno zaznajo, in potem te podobe povezujejo s svojimi idejami o družbenem življenju, vendar pa ideje izvedene neposredno iz teorij tudi preverjajo
- Preverjanje ideje je drugo kot uporaba ideje za osmišljanje vzorca – ko preverjamo idejo jo najprej uporabimo za oblikovanje podobe, ki izvira iz ideje same ne iz podatkov (raziskovalec oblikuje teoretično podobo; na podlagi te podobe pa izpelje preverljive trditve (hipoteze) o nepregledanem izkustvenem gradivu – na podlagi pregleda podatkov pa lahko ugotovi, da podatki hipoteze potrjujejo ali jim nasprotujejo
- Formalno ovrednotenje hipotez omogoča družboslovcem, da ugotovijo, katere ideje so najuporabnejše za razumevanje družbenega življenja – ideja, ki ne vzdrži formalnih preizkusov, bo sčasoma izločena, tiste, ki pa dobijo trdno podporo se ohranijo
- Teoretična podoba družbene neenakosti: razvite družbe in njihova struktura so utemeljene na konceptu pridobljenega statusa (nagrajevanje delovanja in dosežkov posameznika); manj razvite pa na pripisanem statusu (nagrajevanje zaradi tega »Kdo si?« (to so samo teoretične podobe, ni družbe, ki je utemeljena samo na pridobljenem ali pripisanem statusu)
- Kvantitativni pristop je uporaben za preskušanje teoretičnih idej (primer zgoraj) – te ideje so splošne, saj veljajo za veliko enot in so enostavne, saj zajemajo malo vzročno povezanih spremenljivk

NAPOVEDOVANJE

- Da bi zmogli oblikovati napovedi, potrebujemo čim večje število raznolikih enot
- Ko so napovedi utemeljene na velikem številu enot, imajo raziskovalci na voljo velike zbirke podatkov in lahko bolj natančno napovedujejo
- Z veliko izkustvenega gradiva lažje napovedujemo ravnanje v prihodnosti, pomaga tudi poznavanje splošnih vzorcev
- Poznavanje splošnih vzorcev družboslovcem pomaga, da izostrijo svoje napovedi s tem, da jim zagotovi pomembne informacije o tem, kako natančno utežiti dejavnike, čeprav je veliko neznanj in negotovosti

PRIMERJAVA S KVALITATIVNIM IN PRIMERJALNIM RAZISKOVANJEM

- Ko družboslovec tvori podobe na osnovi izkustvenega gradiva se opira na različno število enot
- Tipično za kvalitativnega raziskovalca je, da uporabi majhno število primerov, primerjalni raziskovalec uporabi zmerno število, kvantitativni pa veliko
- Podobe kvalitativnega raziskovalca so podrobne in poglobljene, pri kvantitativnem pa temeljijo na splošnih vzorcih variabilnosti na velikem številu enot
- Pri kvantitativnih strategijah raziskovanja dajemo prednost splošnosti in parsimoničnosti (enostavnost, ekonomičnost) – uporabimo čim manj spremenljivk, da povemo čim več – splošnost in enostavnost nastopata skupaj
- Kvalitativni raziskovalec verjame v poglobljeno analizo, da razkrije nianse in drobne razlike
- Primerjalni pa se osredotoči na raznolikost (kako se različni vzroki kombinirajo, na konfiguracije podobnosti in razlik znotraj specifične skupine enot – nekaj vmes med enostavnostjo in splošnostjo → pri primerjalnem pristopu imamo zmerno število enot, kot pri kvalitativnem je cenjeno poznavanje posameznih primerov
- Razlika med kvantitativnim in primerjalnim pristopom je v iskanju spremenljivk, za katere se zdi, da so sistematično povezane med seboj na velikem številu enot (kvantitativno) in pregledovanjem vzorcev raznolikosti (primerjalno)

PROCES KVANTITATIVNE RAZISKAVE

- Kvantitativni pristop je najbolj strogo zgrajen – je posebej primeren za preverjanje teorij
- Raziskovalci morajo biti pri preverjanju zelo previdni, da v naprej ne določijo rezultatov – ljudje smo prilagodljivi – na odgovore vplivajo tudi osebne značilnosti anketarjev (npr. spol) – če vedo kaj raziskujemo, lahko ro poskušajo spodkopati ali pa so preveč ustrežljivi – preizkusu, ki ni dovolj skrbno izveden ne moremo zaupati
- Višja stopnja strukturiranosti je posledica poudarka na spremenljivkah – spremenljivke so gradbeni elementi podob, ki jih gradi raziskovalec – še pred raziskovanjem pa morajo določiti svoje enote kot člane smiselne celote in določiti tiste

značilnosti svojih enot, ki so pomembne, da jih proučujejo kot spremenljivke – velik del raziskovanja je določen že na začetku raziskave

- Pri kvalitativnem pristopu se raziskovalci odločijo o tem »primer česa« je njihov primer, šele ko napišejo poročilo
- Pri primerjalnem pristopu pa raziskovalci predpostavijo, da so primeri raznoliki glede tega, da so postali to kar so, in raziskavo končajo z raziskovanjem med značilnimi tipi primerov
- Kvantitativni raziskovalci tudi lahko razlikujejo med različnimi tipi primerov ampak je poudarek na opazovanju povezanosti spremenljivk na vseh enotah
- Enote in spremenljivke lahko določimo na začetku raziskave vendar le, če je raziskava dobro utemeljena z analitičnim okvirom

ANALITIČNI OKVIRI V KVANTITATIVNEM RAZISKOVANJU

- Analitičen okvir raziskovalec uporabi zato, da izrazi teoretske ideje o družbenem življenju
- Okviri določijo teoretsko relevantne primere in skicirajo njihove pglavitne značilnosti
- Po tem ko teorijo prevedemo v analitični okvir, lahko postavimo specifične hipoteze o tem, kako naj bi bile spremenljivke povezane med seboj
- Nato lahko razvijemo merila za relevantne spremenljivke, zberemo podatke in na njih uporabimo postopke za merjenje povezanosti
- Raziskovalec mora imeti neko predhodno znanje o predmetu raziskovanja, saj podatki uporabljeni za preverjanje teorij niso isto kot izkustveno gradivo, če obakrat uporabi isto gradivo, to pomeni prirejanje rezultatov preverjanja, tako da potrdi raziskovalčevo idejo
- Okvir je bolj ali manj določen po tem, ko začnemo preverjati teorije – ko je določen, je s tem omejen obseg podob, ki jih lahko oblikujemo na osnovi izkustvenega gradiva
- Če je cilj raziskovanja preverjanje teorije, so podobe, ki jih lahko oblikujemo, še nadalje omejene s hipotezami
- Tudi če raziskovalec ne preverja teorije, so podobe še vedno omejene z okviri
- Da bi raziskali povezave med spremenljivkami, moramo najprej definirati relevantne enote analize in spremenljivke – preiskovanje zvez se ne more začeti, če nismo zbrali vsega izkustvenega gradiva, ki mora biti urejeno tako, da je primerno za kvantitativno analizo ter potrebuje veliko enot, ter podatkov o enotah
- Okviri so uvedeni neposredno kot vodila za zbiranje podatkov, ki jim povedo katere spremenljivke naj merijo

OD ANALITIČNEGA OKVIRA DO MATRIKE PODATKOV

- zbiranje podatkov (izkustveno gradivo) je postopek polnjenja razpredelnice podatkov (matrika podatkov), ki smo jo definirali z analitičnim okvirjem – matrika odseva analitični okvir
- raziskovalec mora pazljivo izbirati enote analize, ki naj bi jih uporabil za preverjanje teorije
- izbrane enote morajo biti relevantne za teorijo in morajo variirati na načine, ki omogočajo preverjanje teorije
- enote analize so splošne generične enote, ki omogočajo lažje oblikovanje splošnih, enostavnih podob, ki odsevajo splošne vzorce

MERJENJE SPREMENLJIVK

- raziskovalci so zelo pazljivi pri razvoju meril – na voljo je veliko literature o problemih merjenja – celo jasne in nedvoumne spremenljivke je težko natančno in nesporno izmeriti
- primer BDP – meri nacionalnega bogastva – problem različne valute, preračunavanje v dolarje, nestabilen tečaj; problem je tudi ker imajo nekatere države visok BDP a niso bogate, večina državljanov ne živi v blaginji – izvoznice nafte v 70ih; nadalje je problem dohodkovna neenakost, veliko bogatih in revnih malo na sredini – deluje bogato a je v bistvu veliko revščine in trpljenja kljub skrajnemu bogastvu nekaterih
- izbor ustreznih meril je znan kot problem veljavnosti – ali zbiranje podatkov in merski postopki delujejo tako kot trdijo raziskovalci?
- Eden od načinov preverjanja veljavnosti je tudi preverjanje povezanosti med alternativnimi merami, ki bi glede na ideje, ki vzpodbudijo in usmerjajo raziskavo, morale biti povezane
- Pomembna je tudi zanesljivost – le-ta na splošno kaže, koliko naključnosti je v določenem merilu (slučajna napaka) – npr. spreminjanje tečaja dolarja povzroča slučajno napako v BDPju na prebivalca
- Raziskovalci so razvili različne mehanizme preprečevanja nezanesljivosti – npr. z različnimi vprašanji na isto temo oblikujejo bolj splošno mero; vrednost tako sestavljene mere se v določenem času ne bo spreminjala, tako bo raziskovalec s seštevkom odgovorov na številnih vprašanjih oblikoval bolj zanesljivo mero
- Merjenje je najtežja in najpomembnejša naloga, ker je marsikaj odvisno od točnega merjenja – pri kvantitativnem raziskovanju ne moremo vedeti zakaj se je nekaj izkazalo za šibko, čeprav smo mislili, da obstaja močna povezava –

ker se raziskovalci zanašajo na teorijo, krivijo za neuspeh merila in postopke merjenja ter se pritožujejo nad težavnostjo natančnega merjenja družbenih pojavov

RAZISKOVANJE POVEZAV (KORELACIJ) IN PREVERJANJE TEORIJ

- Raziskovanje povezav je bistvo kvantitativnega pristopa
- Pot: prevod teoretične ideje v analitičen okvir → izbira ustrezne enote analize → če je enot veliko – razvoj ustrezne strategije vzorčenja → razvoj veljavnih in zanesljivih meril za vse spremenljivke → če je cilj raziskovanja preverjanje teorij – oblikovanje trditev, ki jih bodo preverjali ter izmera spremenljivk, ki so ključne za trditev → zapis podatkov v matriko → izračun povezanosti
- Kvalitativni raziskovalec vključuje in uporabi ideje v vseh fazah raziskave, ko v toku zbiranja novega gradiva preoblikuje ali izostri kategorije in pojme
- Pri primerjalnem raziskovanju podoben proces povezovanja idej in izkustvenega gradiva poteka pri oblikovanju pravilnostnih tabel
- Kvantitativni raziskovalci pa morajo veliko vedeti še pred začetkom zbiranja podatkov – seznanjeni morajo biti s teorijami, s svojimi primeri in z načinom merjenja – raziskovanje zvez je eden zadnjih korakov raziskave
- Za preverjanje teorij je ključno vprašanje: ali izračunane korelacije izražajo vzorce, ki se ujemajo z idejami, ki so vzpodbudile raziskavo
- Včasih preverjanje temelji na povezanosti ene neodvisne in ene odvisne spremenljivke – včasih vključuje primerjavo moči povezanosti na različnih časovnih točkah ali okoliščinah – včasih vključuje primerjavo povezanosti več neodvisnih z eno ali več odvisnimi spremenljivkami
- Kaj storiti ko odkrite povezave ne podpirajo teorije? – priznati, da izkustveno gradivo ne podpira teorije → nakažejo, da je teorija napačna
- Publika pa pričakuje prikaz družbenega življenja v poročilu, vendar ne želi poročil o neuspehu (čeprav so negativne ugotovitve zelo pomembne
- Če začetno preverjanje hipotez ne uspe, raziskovalci pogosto bolj natančno preučijo izkustveno gradivo, da bi ugotovili ali obstaja podpora za njihovo teorijo pod določenimi pogoji (če odkrijejo šibko povezanost razmislijo o možnosti upoštevanja še drugih dejavnikov – praviloma uporabijo splošno poznavanje enot in svoje teoretično znanje, da predvidijo take dopolnitve še preden začnejo zbirati podatke, lahko tudi v naprej postavijo dodatne hipoteze in se pripravijo na take neuspehe

UPORABA KVANTITATIVNIH METOD

- Kvantitativne metode se osredotočajo neposredno na proučevanje zvez med spremenljivkami. Še posebej na učinke vzročnih ali neodvisnih spremenljivk na izide ali odvisne spremenljivke. – moč povezanosti je dokaz za podporo ali zavrnitev ideje o tem, da sta dve spremenljivki vzročno ali drugače povezani
- Natančno stopnjo povezanosti lahko izračunamo s koeficientom korelacije – najbolj znan je Parsonsov koeficient (r)
- Če je korelacija močna in ima zaporedje med vzrokom in učinkom tako kot ga narekuje korelacija smisel, potem rečemo, da vzrok pojasnjuje varabilnost pri učinku.
- Pozitivna korelacija: obe spremenljivki sta ali na visoki stopnji ali na nizki stopnji
- Negativna korelacija: ena je na visoki ena na nizki – seveda to velja za veliko število enot
- Koeficient korelacije nam omogoči, da neposredno, kvantitativno ocenimo raven, na kateri pojavi kovariirajo – se sočasno spreminjajo na ravni številnih enot
- Parsonsov koeficient se giblje na intervalu od -1 do +1. -1 pomeni negativno povezanost, +1 pa pozitivno, 0 pomeni, da ni povezanosti (ugotovitev, da ni povezanosti lahko postavi pod vprašaj splošno sprejete ideje o nekem pojavu
- Ker smo ljudje nepredvidljivi, raziskovalci menijo, da je korelacija na individualni ravni močna že pri +0,3 ali -0,3. Če so enote analize države kot celote je to šibka povezanost. Ko ocenjujemo moč povezanosti, moramo upoštevati naravo podatkov

IZRAČUN KOEFICIENTOV KORELACIJE

- Cilj izračuna je ocena ravni, na kateri se vrednosti dveh spremenljivk sočasno spreminjata v okviru velikega števila enot in sicer v pozitivni ali negativni smeri
- Ključno pri izračunu je standardizacija vrednosti dveh spremenljivk v »z« vrednosti. Če »z« vrednosti pomnožimo, zmnožek pove veliko o povezanosti

UPORABA KOEFICIENTOV KORELACIJE

- Najosnovnejša uporaba je ocena moči povezanosti med dvema spremenljivkama
- Iz korelacijskih matrik lahko veliko razberemo – kadar raziskujemo med številnimi neodvisnimi in odvisnimi spremenljivkami lahko uporabimo zahtevne statistične metode – npr. multipla regresijska analiza – ta razvozla povezave med neodvisnimi in oceni njihov ločen vpliv na odvisno spremenljivko. Lahko uporabimo tudi eksploratorne metode, da presežemo poznavanje splošnih vzorcev sočasnega spreminjanja in s tem npr. prepoznamo skupine primerov, ki odstopajo od teh vzorcev ali razkrijemo zelo fine vzorce → te kompleksne metode so zelo zmogljive in so v pomoč pri doseganju temeljnih ciljev kvantitativnega pristopa: odkrivanju splošnih vzorcev, napovedovanju prihodnjih pojavov in ovrednotenju teorij

SKLEP

- Kvantitativne metode so najprimernejše za analizo razlik na velikem številu enot
- Te metode so osredotočene na to, kako se v okviru velikega števila enot sočasno spreminja raven značilnosti teh enot – če se dve značilnosti sistematično sočasno spreminjata, rečemo, da sta povezani
- Povezanost je pomembna, ker lahko nakazuje na vzročne ali druge povezave
- Metode omogočajo neposredno izpolnitev raziskovalčevega zanimanja za splošne vzorce
- Raziskovalec je prepričan, da ti vzorci sočasnega spreminjanja ponujajo pomembne informacije o družbenem življenju
- Ta pristop je najbolj znanstven – daje prednost enostavnosti in splošnosti – uporablja generične enote (posamezniki, države, družine) – lahko se uporablja za ocenjevanje splošnih povezav v okviru velikega števila enot – z uporabo matematičnih postopkov povzema izkustveno gradivo v enostavne koeficiente – lahko se uporabi za preverjanje splošnih teoretičnih trditev in za napovedovanje prihodnosti (posnema številne značilnosti trdih znanosti)
- Čeprav ima značilnosti trdih znanosti pa vsako družboslovno raziskovanje posredno vključuje teoretične ideje in analitične okvirje – vključuje tudi oblikovanje podob na osnovi izkustvenega gradiva, le te pa so oblikovane tako, da povezujejo družbene pojave

7 SKLEPNA BESEDA

- Družboslovni znanstveniki proučujejo in predstavljajo družbeno življenje na veliko različnih načinov - Včasih poskušajo življenje videti skozi oči drugih, včasih rekonstruirajo zgodovinske dogodke in natančno določijo njihov pomen za to, kdo smo, včasih na velikem številu primerov razkrivajo širše vzorce, ki povezujejo družbene pojave in ocenjujejo posledice, včasih poskušajo izrisati raznolike načine organizacije in delovanja družbenega življenja
- Čeprav so znanstveni prikazi različni, so še posebej primerni za ustvarjanje uporabnega znanja o družbenem življenju, ker 1) govorijo o pojavih, ki so družbeno pomembni; 2) povezujejo te pojave z družbeno teorijo in drugimi razmišljanji; 3) vključujejo velike količine namensko zbranih podatkov; 4) so oblikovani na podlagi sistematičnih analiz teh podatkov
- Kvantitativno proučevanje sočasnega spreminjanja opazuje, kaj se dogaja v množici enot, in poskuša dokazati, kako se značilnosti enot sočasno spreminjajo
- Primerjalne raziskave raznolikosti izpostavijo tiste razlike med primeri, ki jih razdelijo v prepoznavne tipe – na splošno želijo raziskovalci prepoznati podobnosti med enotami, znotraj danega tipa in razlike med enotami, ki se uvrstijo v različne tipe – prikazi, ki temeljijo na uporabi kontrastov, da bi podrobneje predstavili tipologijo različnih vrst pojavov, imajo trdno podlago v izkustvenem gradivu, saj raziskovalec tako prepozna skupine (grozde) razlik med enotami. S preučevanjem vrste različnih primerov raziskovalci pokažejo, da so razlike, ki primere razdelijo v različne vrste skupin, izkustveno povezane
- Kvalitativno raziskovanje skupnih lastnosti razkrije, kaj je članom skupine ali kategorije skupnega. Skupna lastnost je posredna, zazna pa se jo z opazovanjem, poglobljenimi intervjuji in primerjavo s študijami drugih skupin. Prikazi, ki so oblikovani na podlagi skupnih lastnosti, so izrazito utemeljeni na izkustvenem gradivu, saj pri njih raziskovalec natančno pokaže na tiste značilnosti, ki se sistematično ponavljajo pri opazovanih enotah. Ta strategija je trdno zasidrana v izkustvenem gradivu s poglobljenim študijem številnih razsežnosti razmeroma majhnega števila primerov. Iskanje skupnih značilnosti se nadaljuje, dokler raziskovalec ni prepričan, da so bile pomembne skupne značilnosti prepoznane in pojmovno povezane in da so bili posamezni primeri, ki odstopajo od drugih, pojasnjeni.

- V posamezni raziskavi večina raziskovalcev sledi enemu pristopu, ker cilji raziskave ponavadi določajo strategijo – nekateri cilji pa zahtevajo uporabo več različnih strategij znotraj istega projekta
- Vsaka dobra družboslovna raziskava prispeva k znanju o družbenem življenju, to pa nato povratno prispeva pomembne ključne za razumevanje, kdo smo, za razumevanje družbene raznolikosti, za ukvarjanje s temeljnimi vzroki družbenih pojavov, ki zanimajo javnost, in za predvidevanje prihodnjih vzorcev in teženj.

DRUŽBOSLOVNO RAZISKOVANJE IN KRITIKI

- Čeprav prikazi črpajo moč iz svojega utemeljevanja v strateško zbranih idejah in izkustvenem gradivu, so nujno parcialni in nepopolni
- Ena kritika temelji na humanistični ideji, da sta vsak človek in vsak položaj enkratna in ju je treba v tej enkratnosti tudi razumeti – to razmišljanje vidi družboslovne znanstvene kategorije in spremenljivke kot groba in nadležna orodja, ki več škodijo kot koristijo, zato ker ljudi zmečejo v en koš, posplošujejo o njih in se ne zmenijo za njihovo individualnost
- Družboslovje se res bolj osredotoča na splošno, vendar ne zavrača ideje priznanja enkratnosti – družboslovje je motivirano z osredotočanjem na razumevanja, ki presegajo posamezno in vodijo do razumevanja mnogih. Posamezna enota je vpletena v širše družbene vzorce, da bi tako pridobili splošnejše znanje – to kar družboslovje izgubi z odrekanjem prikazovanja posameznika, si prizadeva pridobiti s prikazom družbenih zadev na splošno – družboslovje povezuje posameznika z družbo in s tem razširja osebne okoliščine vsakdanjega življenja na področje družbenih tem – povezovanje zasebnih težav z javnimi zadevami. Osredotočanje na širšo družbeno ureditev omogoča tudi oporo za napovedovanje dogajanj v prihodnosti. To vrstno raziskovanje lahko tudi problematizira konvencionalno razmišljanje, ker so pravila ustreznega obnašanja relativna v času in prostoru – raziskovalci tako odpirajo nove smeri razmišljanja in bivanja – tako razlike med ljudmi razumemo in sprejemamo ter povečujemo vzajemnost
- Družboslovje je velikokrat kritizirano, ker ne uspe obravnavati pomembnih razlik v vseh pogledih – prikazi se lahko tudi razhajajo – zaradi dejstva, da je možno isti predmet raziskovanja predstaviti različno, meče senco doma na trditve, da družboslovje črpa moč in prepričljivost iz utemeljevanja na izkustvenem gradivu
- Človeška različnost in spremenljivost zahteva znanost, ki ni statična ali nespremenljiva – družboslovje mora zatorej dopustiti nenatančnost in nepopolnost
- Prikazi družboslovcev so preplet temeljitega znanstvenega prizadevanja in ustvarjalnega poleta

DRUŽBOSLOVNO RAZISKOVANJE: DRUŽNO POTOVANJE

- Nedorečenost proučevanja človeškega sveta in nezmožnost, da bi ga zares doumeli pravzaprav zavaja, da družbenega življenja ni mogoče veljavno prikazati.
- Družboslovno raziskovanje širi našo skupno zakladnico znanja o življenju – pomaga nam razumeti pomen našega sveta ter širše zgodovinske procese in dogodke
- Družboslovno raziskovanje je družno potovanje, ki združuje veliko ljudi z različnimi kombinacijami idej in podatkov in s tem s številnimi različnimi prikazi – ko te prispevke povežemo, lahko bistveno presegajo vsoto posameznih prispevkov